

EVROPSKÁ
KOMISE

V Bruselu dne 27.7.2020
COM(2020) 623 final

2020/0161 (COD)

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se mění směrnice (EU) 2016/798, pokud jde o uplatňování pravidel bezpečnosti a interoperability železnic na pevné spojení v Lamanšském průlivu

DŮVODOVÁ ZPRÁVA

1. SOUVISLOSTI NÁVRHU

• Odůvodnění a cíle návrhu

Smlouva mezi Francií a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska o výstavbě a provozu pevného spojení v Lamanšském průlivu soukromými koncesionáři, podepsaná v Canterbury dne 12. února 1986 (dále jen „smlouva z Canterbury“), zřídila mezivládní komisi pro dohled nad veškerými záležitostmi týkajícími se výstavby a provozu pevného spojení v Lamanšském průlivu.

Do konce přechodného období stanoveného Dohodou o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii¹ je mezivládní komise vnitrostátním bezpečnostním orgánem ve smyslu čl. 3 bodu 7 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/798², který je příslušný pro pevné spojení v Lamanšském průlivu.

V souladu s čl. 3 bodem 7 směrnice (EU) 2016/798 může být vnitrostátní bezpečnostní orgán několika členskými státy pověřen úkoly týkajícími se bezpečnosti železnic. Po ukončení výše zmíněného přechodného období však bude mezivládní komise orgánem zřízeným členským státem a třetí zemí. Směrnice (EU) 2016/798 nepředpokládá možnost, že by vnitrostátní bezpečnostní orgán byl orgánem pověřeným členským státem a třetí zemí. Nebude-li tudíž stanoveno jinak, po skončení přechodného období již právo Unie nebude použitelné na část pevného spojení v Lamanšském průlivu, která je v pravomoci Spojeného království.

V zájmu zajištění bezpečného a efektivního provozu pevného spojení v Lamanšském průlivu je nutné, aby za celou infrastrukturu odpovídal jediný bezpečnostní orgán, kterým by měla zůstat mezivládní komise. To vyžaduje změnu směrnice (EU) 2016/798.

V souběžné a související iniciativě Komise rovněž navrhuje přijetí rozhodnutí Evropského parlamentu a Rady zmocňující Francii za určitých podmínek vyjednat a uzavřít mezinárodní dohodu, která by mezivládní komisi zachovala jako jediný vnitrostátní bezpečnostní orgán pro pevné spojení v Lamanšském průlivu³. Taková dohoda by zajistila, aby mezivládní komise v případě pevného spojení v Lamanšském průlivu dodržovala ustanovení práva Unie, která se vztahují na vnitrostátní bezpečnostní orgány, a zejména směrnici (EU) 2016/798, směrnici (EU) 2016/797⁴ a nařízení (EU) 2016/796⁵. Tato dohoda by stanovila, že v naléhavých případech by francouzský vnitrostátní bezpečnostní orgán mohl dočasně převzít pravomoc nad částí pevného spojení v Lamanšském průlivu spadající do francouzské pravomoci. Rovněž by stanovila, že pokud při sporu před rozhodčím soudem zřízeným smlouvou z Canterbury vyvstane otázka výkladu práva Unie, musí tento soud předložit danou otázku Soudnímu dvoru Evropské unie. Podle navrhovaného rozhodnutí o zmocnění by Komise povolila Francii uzavřít dohodu poté, co ověří, zda dohoda splňuje podmínky stanovené v rozhodnutí o zmocnění.

¹ Úř. věst. L 29, 31.1.2020, s. 7.

² Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/798 ze dne 11. května 2016 o bezpečnosti železnic (Úř. věst. L 138, 26.5.2016, s. 102).

³ COM(2020) 622.

⁴ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/797 ze dne 11. května 2016 o interoperabilitě železničního systému v Evropské unii (Úř. věst. L 138, 26.5.2016, s. 44).

⁵ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/796 ze dne 11. května 2016 o Agentuře Evropské unie pro železnice a o zrušení nařízení (ES) č. 881/2004 (Úř. věst. L 138, 26.5.2016, s. 1).

S přihlédnutím k návrhu Komise na rozhodnutí o zmocnění určené Francii je cílem tohoto návrhu změnit čl. 3 bod 7 směrnice (EU) 2016/798, který definuje pojem „vnitrostátní bezpečnostní orgán“, a to jak pro účely bezpečnosti železnic podle uvedené směrnice, tak pro účely interoperability železnic podle směrnice (EU) 2016/797. Kýženým cílem je umožnit, aby byl orgán, který byl na základě mezinárodní dohody uzavřené nebo povolené Unií pověřen členským státem a třetí zemí úkoly týkajícími se bezpečnosti a interoperability železnic, považován za vnitrostátní bezpečnostní orgán podle práva Unie.

V tomto návrhu by dále mělo být stanoveno, že pokud je to z důvodu bezpečnosti železnic nezbytné, dotčený členský stát by měl neprodleně využít práva vyplývajícího z dohody s dotčenou třetí zemí, přičemž vnitrostátní bezpečnostní orgán je oprávněn převzít výhradní pravomoc nad částí železniční infrastruktury umístěné v daném členském státě. V návrhu by dále mělo být stanoveno, že Soudní dvůr Evropské unie by měl pravomoc rozhodnout na žádost rozhodčího soudu zřízeného mezinárodní dohodou, jako je ta, kterou by Francie měla na základě zmocnění vyjednat a uzavřít se Spojeným královstvím.

- **Soulad s platnými předpisy v této oblasti politiky**

Tento návrh ve velmi malém rozsahu mění směrnici (EU) 2016/798, čímž by se vyřešily některé důsledky plynoucí z toho, že se tato směrnice již nebude vztahovat na Spojené království. Navrhovaná ustanovení jsou přísně omezena na to, co je v tomto ohledu nezbytné k zajištění bezpečného a efektivního přeshraničního provozu, a doplňují stávající ustanovení. Tento návrh je tudíž plně v souladu se stávajícími právními předpisy.

- **Soulad s ostatními politikami Unie**

Návrh se týká bezpečnosti a interoperability železnic a mění směrnici (EU) 2016/798 s cílem řešit konkrétní situaci pevného spojení v Lamanšském průlivu po vystoupení Spojeného království z Unie.

2. PRÁVNÍ ZÁKLAD, SUBSIDIARITA A PROPORCIONALITA

- **Právní základ**

Právním základem je čl. 91 odst. 1 Smlouvy o fungování Evropské unie.

- **Subsidiarita (v případě nevýlučné pravomoci)**

Vzhledem k tomu, že předmětem návrhu je změna směrnice (EU) 2016/798, která je nutná s ohledem na účely uvedené výše, lze cíle návrhu dosáhnout pouze prostřednictvím aktu na úrovni Unie.

- **Proporcionalita**

Navrhované nařízení je považováno za přiměřené, neboť umožňuje zajistit bezpečný a efektivní provoz pevného spojení v Lamanšském průlivu a vyhnout se rušivým dopadům tím, že stanoví omezenou a nezbytnou právní změnu. Nejde nad rámec toho, co je nezbytné k dosažení stanoveného cíle.

- **Volba nástroje**

Tento návrh obsahuje omezený soubor ustanovení, která mají vyřešit velmi specifickou situaci, a žádné z nich nevyžaduje provedení ve vnitrostátním právu. S ohledem na výše uvedené se nařízení Evropského parlamentu a Rady jeví jako vhodná forma právního aktu.

3. VÝSLEDKY HODNOCENÍ *EX-POST*, KONZULTACÍ SE ZÚČASTNĚNÝMI STRANAMI A POSOUZENÍ DOPADŮ

- **Hodnocení *ex-post* / kontroly účelnosti platných právních předpisů**

Neuplatní se, jelikož návrh je změnou stávajících právních předpisů a má velmi omezený rozsah.

- **Konzultace se zúčastněnými stranami**

Velmi omezený rozsah změny směrnice (EU) 2016/798 nevyžaduje veřejnou konzultaci návrhu.

- **Sběr a využití výsledků odborných konzultací**

Tento návrh byl podroben interní právní a technické analýze, aby se zajistilo, že navrhované opatření dosáhne zamýšleného účelu, ale současně se omezí na nezbytně nutné.

- **Posouzení dopadů**

Posouzení dopadů není potřeba, poněvadž kromě tohoto návrhu nejsou k dispozici žádné věcně odlišné možnosti politiky.

- **Účelnost právních předpisů a zjednodušení**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Základní práva**

Tento návrh nemá žádný dopad na uplatňování nebo ochranu základních práv.

4. ROZPOČTOVÉ DŮSLEDKY

Nevztahuje se na tento návrh.

5. OSTATNÍ PRVKY

- **Plány provádění a způsoby monitorování, hodnocení a podávání zpráv**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Informativní dokumenty (u směrnic)**

Nevztahuje se na tento návrh.

- **Podrobné vysvětlení konkrétních ustanovení návrhu**

Návrh tvoří dvě složky:

- 1) Orgán pověřený členským státem a třetí zemí úkoly týkajícími se bezpečnosti železnic na základě mezinárodní dohody uzavřené nebo povolené Unií by vložением nové odrážky do čl. 3 bodu 7 směrnice (EU) 2016/798 mohl být podle práva Unie považován za vnitrostátní bezpečnostní orgán.
- 2) Podle nového odstavce 4 vloženého do článku 16 směrnice (EU) 2016/798 by byla stanovena zvláštní pravidla pro uplatňování pravidel Unie pro bezpečnost a interoperabilitu železnic, je-li bezpečnostní orgán pro jedinou stavbu zřízen členským státem a třetí zemí podle mezinárodní dohody uzavřené nebo povolené

Unii. Toto ustanovení stanoví zejména povinnost dotčeného členského státu přijmout veškerá nezbytná opatření k zajištění nepřetržitého uplatňování práva Unie. Rovněž stanoví, že Evropský soudní dvůr je příslušný rozhodovat o předběžných otázkách týkajících se výkladu práva Unie, jsou-li vzneseny ve sporech mezi členským státem a dotčenou třetí zemí v oblasti bezpečnosti a interoperability železnic.

Návrh

NAŘÍZENÍ EVROPSKÉHO PARLAMENTU A RADY,

kterým se mění směrnice (EU) 2016/798, pokud jde o uplatňování pravidel bezpečnosti a interoperability železnic na pevné spojení v Lamanšském průlivu

EVROPSKÝ PARLAMENT A RADA EVROPSKÉ UNIE,

s ohledem na Smlouvu o fungování Evropské unie, a zejména na článek 91 této smlouvy,

s ohledem na návrh Evropské komise,

po postoupení návrhu legislativního aktu vnitrostátním parlamentům,

s ohledem na stanovisko Evropského hospodářského a sociálního výboru⁶,

s ohledem na stanovisko Výboru regionů⁷,

v souladu s řádným legislativním postupem,

vzhledem k těmto důvodům:

(1) Ustanovení článku 16 směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/798⁸ vyžaduje, aby členské státy zřídily vnitrostátní bezpečnostní orgány, které mají být pověřeny konkrétními úkoly v oblasti bezpečnosti železnic. Vnitrostátní bezpečnostní orgán nemusí být v souladu s čl. 3 bodem 7 směrnice (EU) 2016/798 pouze orgánem jednostranně zřízeným dotčeným členským státem, ale případně i orgánem pověřeným takovými úkoly několika členskými státy s cílem zajistit jednotný bezpečnostní režim.

(2) Smlouva mezi Francií a Spojeným královstvím Velké Británie a Severního Irska o výstavbě a provozu pevného spojení v Lamanšském průlivu soukromými koncesionáři, podepsaná v Canterbury dne 12. února 1986 (dále jen „smlouva z Canterbury“), zřídila mezivládní komisi pro dohled nad veškerými záležitostmi týkajícími se výstavby a provozu pevného spojení v Lamanšském průlivu.

(3) Do konce přechodného období stanoveného Dohodou o vystoupení Spojeného království Velké Británie a Severního Irska z Evropské unie a Evropského společenství pro atomovou energii⁹ (dále jen „přechodné období“) je mezivládní komise vnitrostátním bezpečnostním orgánem ve smyslu čl. 3 bodu 7 směrnice (EU) 2016/798, který je příslušný pro pevné spojení v Lamanšském průlivu.

(4) Po ukončení přechodného období bude mezivládní komise orgánem zřízeným členským státem a třetí zemí. Nebude-li stanoveno jinak, nepůjde již o vnitrostátní bezpečnostní orgán podle práva Unie a na část pevného spojení v Lamanšském průlivu spadající do pravomoci Spojeného království se již právo Unie nebude vztahovat.

⁶ Úř. věst. C, , s. .

⁷ Úř. věst. C, , s. .

⁸ Směrnice Evropského parlamentu a Rady (EU) 2016/798 ze dne 11. května 2016 o bezpečnosti železnic (Úř. věst. L 138, 26.5.2016, s. 102).

⁹ Úř. věst. L 29, 31.1.2020, s. 7.

(5) V zájmu bezpečného a efektivního provozu pevného spojení v Lamanšském průlivu by bylo vhodné, aby mezivládní komise zůstala jediným bezpečnostním orgánem odpovědným za celou tuto infrastrukturu.

(6) Za tímto účelem rozhodnutí XXX/XX zmocňuje Francii, aby za určitých podmínek vyjednala, podepsala a uzavřela dohodu, podle níž mezivládní komise zřízená smlouvou z Canterbury zůstane bezpečnostním orgánem příslušným pro uplatňování práva Unie na pevné spojení v Lamanšském průlivu.

(7) Je nutné upravit směrnici (EU) 2016/798, aby tuto konkrétní situaci zohlednila.

(8) V tomto smyslu by měla být zavedena konkrétní pravidla týkající se příslušných orgánů, stejně jako povinnost dotčeného členského státu přijmout veškerá nezbytná opatření s cílem zajistit, aby bylo právo Unie neustále uplatňováno společným příslušným orgánem, nebo nestane-li se tak, jeho vlastním příslušným orgánem. Urovnávání sporů mezi dotčeným členským státem a třetí zemí v oblasti bezpečnosti železnic může vyvolat otázky výkladu práva Unie. Proto by měl Soudní dvůr Evropské unie rozhodovat o předběžných otázkách v těchto věcech.

Toto nařízení by mělo být přijato co nejdříve, aby na konci přechodného období již byla k dispozici nezbytná ustanovení. Je tudíž vhodné stanovit výjimku ze lhůty osmi týdnů uvedené v článku 4 Protokolu č. 1 o úloze vnitrostátních parlamentů v Evropské unii, připojeného ke Smlouvě o Evropské unii, Smlouvě o fungování Evropské unie a Smlouvě o založení Evropského společenství pro atomovou energii.

Toto nařízení by mělo vstoupit v platnost co nejdříve, a to prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*,

PŘIJALY TOTO NAŘÍZENÍ:

Článek 1

Směrnice (EU) 2016/798 se mění takto:

a) V článku 3 se bod 7 nahrazuje tímto:

„7) „vnitrostátním bezpečnostním orgánem“

- vnitrostátní subjekt pověřený úkoly, které se týkají bezpečnosti železnic podle této směrnice,
- jakýkoli subjekt pověřený těmito úkoly více členskými státy s cílem zajistit jednotný bezpečnostní režim,
- jakýkoli subjekt pověřený těmito úkoly členským státem a třetí zemí s cílem zajistit jednotný bezpečnostní režim, avšak za podmínky, že Unie v tomto smyslu s dotčenou třetí zemí uzavřela smlouvu nebo že takovou smlouvu uzavřel členský stát v souladu s povolením, které mu k tomu udělila Unie.“

b) V článku 16 se doplňuje nový odstavec, který zní:

„4. Nachází-li se jediná stavba zčásti ve třetí zemi a zčásti v členském státě, může tento členský stát kromě vnitrostátního bezpečnostního orgánu, který je jinak příslušný pro jeho území, a v souladu s čl. 3 bodem 7 třetí odrážkou a s mezinárodní dohodou uzavřenou Uníí nebo jí povolenou určit také bezpečnostní orgán příslušný konkrétně pro tuto stavbu a všechny ostatní prvky železniční infrastruktury, které jsou s ní spojeny (dále jen „konkrétní bezpečnostní orgán“). V souladu s uvedenou dohodou může vnitrostátní bezpečnostní orgán

dočasně převzít pravomoc nad částí infrastruktury, která se nachází na území tohoto členského státu.

V souvislosti s mezinárodní dohodou podle prvního pododstavce přijme dotčený členský stát veškerá opatření, která má podle takové dohody k dispozici, aby zajistil, že konkrétní bezpečnostní orgán bude dodržovat použitelná ustanovení práva Unie. Za tímto účelem a pokud to je nezbytné z důvodu bezpečnosti železnic, dotčený členský stát neprodleně využije práva vyplývajícího z dohody s dotčenou třetí zemí, podle něhož je vnitrostátní bezpečnostní orgán oprávněn převzít výlučnou pravomoc nad tou částí železniční infrastruktury, která se nachází v dotčeném členském státě.

Pokud spor předložený k rozhodčímu řízení v souladu s mezinárodní dohodou uvedenou v prvním pododstavci vyvolá otázku výkladu ustanovení práva Unie, je Soudní dvůr Evropské unie příslušný rozhodnout o této otázce na žádost rozhodčího soudu zřízeného k řešení sporů podle této mezinárodní dohody.

Ustanovení práva Unie, která upravují řízení před Soudním dvorem Evropské unie podle článku 267 Smlouvy o fungování EU, se použijí obdobně na žádosti o rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie podané v souladu s třetím pododstavcem.

V případech předložených Soudnímu dvoru Evropské unie v souladu se třetím pododstavcem:

- a) třetí země, která je stranou mezinárodní dohody uvedené v prvním pododstavci, se může účastnit řízení před Soudním dvorem Evropské unie stejně jako členský stát;
- b) advokáti s oprávněním k výkonu advokacie před soudy nebo tribunály dané třetí země mají právo v těchto řízeních před Soudním dvorem Evropské unie zastupovat strany řízení nebo jim být nápomocni. V takových případech se na tyto advokáty v každém ohledu pohlíží jako na advokáty oprávněné k výkonu advokacie před soudy členských států, kteří zastupují stranu řízení před Soudním dvorem Evropské unie nebo jí jsou nápomocni.

Pokud konkrétní bezpečnostní orgán nevyhoví rozhodnutí Soudního dvora Evropské unie vydanému v souladu s třetím pododstavcem, dotčený členský stát neprodleně využije práva vyplývajícího z mezinárodní dohody s třetí zemí uvedené v prvním pododstavci, podle něhož je vnitrostátní bezpečnostní orgán oprávněn převzít výlučnou pravomoc nad částí železniční infrastruktury, která se nachází v dotčeném členském státě.“

Článek 2

Toto nařízení vstupuje v platnost prvním dnem po vyhlášení v *Úředním věstníku Evropské unie*.

Toto nařízení je závazné v celém rozsahu a přímo použitelné ve všech členských státech.

V Bruselu dne

*Za Evropský parlament
předseda*

*Za Radu
předseda/předsedkyně*